

عنوان مقاله:

علیت تاریخی و تاریخ مجازی

محل انتشار:

دوفصلنامه هستی و شناخت، دوره 0، شماره 14 (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

حسین شیخ رضایی - استادیار موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران

خلاصه مقاله:

هدف اصلی این نوشته واکاوی مفهوم علیت تاریخی (علیت میان رویدادهای تاریخی) است. از میان سه نظریه علیتی که به اختصار بررسی می شوند، نظریه شرطی های خلاف واقع مناسبت بیشتری برای کاربرد در حوزه تاریخ دارد. کاربرد این نظریه در تاریخ، ما را به سمت استفاده از ادعاهای موجهاتی و سرانجام تاریخ مجازی خواهد کشاند. پس از گزارش مختصری درباره تاریخ مجازی، به بررسی دو مورد از مهم ترین ملاک های پیشنهادی برای نگارش تاریخ مجازی خواهیم پرداخت. استفاده از قوانین اگرچه ملاکی قابل پذیرش است، اما دامنه قوانین قابل کاربرد در تاریخ بسیار محدودتر از دامنه شرطی های خلاف واقع تاریخی است. ملاک دیگر (اصل حداقل بازنویسی)، در شکل فعلی خود ناقص است و نیاز به قرائتی کل گرایانه دارد. در ادامه به بررسی رابطه تاریخ مجازی و موجبیت تاریخی خواهیم پرداخت. نشان خواهیم داد که حداقل برخی از خوانش های موجبیت تاریخی با امکان وجود تاریخ مجازی سازگار است. در بخش آخر، به این نکته خواهیم پرداخت که طبق پاره ای تحقیقات، ادعاهای علی تاریخی تا حد زیادی تابع ایدئولوژی مورخ است. این نکته ما را به سوی شرطی عمومی برای عینیت تاریخ مجازی رهنمون خواهد شد.

کلمات کلیدی:

علیت تاریخی، شرطی های خلاف واقع، تاریخ مجازی، اصل حداقل بازنویسی، ایدئولوژی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1225557>

